gemeente Hollands Kroon

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Hollands Kroon

Nr. 526517

11 november 2026

Beleidsregels uitstroompremie Participatiewet gemeente Hollands Kroon

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hollands Kroon,

gelet op artikel 1:3 lid 4 en 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

gelet op artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet, waarin is bepaald dat het college verantwoordelijk is voor de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en de inzet van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling;

gelet op artikel 8a van de Participatiewet, waarin is bepaald dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt over de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en de voorzieningen die het college kan aanbieden;

gelet op de binnen de gemeente Hollands Kroon geldende re-gratieverordening;

overwegende dat het wenselijk is om beleidsregels vast te stellen over de voorwaarden en procedure voor het toekennen van een uitstroompremie ter bevordering van duurzame uitstroom uit de uitkering naar algemeen geaccepteerde arbeid;

besluit vast te stellen de:
Beleidsregels uitstroompremie Participatiewet gemeente Hollands Kroon.

Artikel 1. Doel

1. Deze beleidsregels hebben tot doel duurzame uitstroom uit de uitkering naar algemeen geaccepteerde arbeid te bevorderen door middel van het verstrekken van een uitstroompremie.
2. De uitstroompremie vormt een eenmalige financiële stimulans die belanghebbenden ondersteunt bij de overgang van uitkeringsafhankelijkheid naar betaald werk. De premie draagt bij aan het versterken van de bestaanszekerheid en financiële zelfredzaamheid van belanghebbenden en bevordert duurzame maatschappelijke en economische participatie.

Artikel 2. Begripsbepalingen

1. In deze beleidsregel wordt verstaan onder:
   a. algemene bijstand: bijstand op grond van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
   b. bijstand op grond van het Bbz 2004: bijstand als bedoeld in het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004;
   c. college: het college van burgemeester en wethouders van Hollands Kroon;
   d. consulent: de door of namens het college aangewezen medewerker die belast is met de uitvoering van taken op het gebied van re-integratie en inkomensondersteuning in het kader van de Participatiewet, waaronder begrepen de beoordeling van aanvragen en de voorbereiding van besluiten;
   e. duurzame uitstroom: uitstroom naar arbeid waarbij de belanghebbende op het moment van indiening van de aanvraag voor de uitstroompremie gedurende ten minste twaalf aaneengesloten maanden arbeid, hetzij als zelfstandige, hetzij in dienstbetrekking, heeft verricht;
   f. gedeeltelijke uitstroom: de situatie waarin de belanghebbende arbeid, hetzij als zelfstandige, hetzij in dienstbetrekking, verricht voor minimaal twaalf uur per week en daarnaast recht behoudt op aanvullende uitkering;
   g. gemeente: gemeente Hollands Kroon;
   h. ingezetene: een Nederlander of een rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdeling als bedoeld in artikel 11 van de wet die als ingezetene in de basisregistratie personen van de gemeente Hollands Kroon is ingeschreven en feitelijk in deze gemeente verblijft;
   i. langdurig werkloze: degene die gedurende een aaneengesloten periode van ten minste twaalf maanden was aangewezen op algemene bijstand of bijstand op grond van het Bbz 2004;
   j. uitkering: een uitkering ingevolge de Participatiewet, IOAW, IOAZ of het Bbz 2004;
   k. uitstroompremie: een eenmalige financiële stimulans die door het college kan worden toegekend aan langdurig werklozen die duurzaam uitstromen naar algemeen geaccepteerde arbeid;
   l. volledige uitstroom: de situatie waarin de belanghebbende door het aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid, hetzij als zelfstandige, hetzij in dienstbetrekking, geen recht meer heeft op een uitkering;

m. wet: Participatiewet.

2. Begrippen die in deze beleidsregels niet worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3. Voorwaarden voor toekenning

1. Het college kent een uitstroompremie toe indien cumulatief aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de belanghebbende heeft direct voorafgaand aan de datum van indiening van de aanvraag gedurende ten minste twaalf aaneengesloten maanden arbeid verricht, hetzij in dienstbetrekking, hetzij als zelfstandige;
   b. de belanghebbende is in de periode voorafgaand aan de datum van indiening van de aanvraag gedurende ten minste twaalf aaneengesloten maanden aangewezen geweest op een uitkering;
   c. de belanghebbende is op de datum van de aanvraag ingezetene;
   d. de belanghebbende verricht op de datum van indiening van de aanvraag nog steeds arbeid hetzij in dienstbetrekking, hetzij als zelfstandige; en
   e. aan de belanghebbende is in de zesendertig maanden voorafgaand aan de datum van indiening van de aanvraag door het college geen uitstroompremie toegekend.

2. De aanvraag voor de uitstroompremie wordt ingediend tussen de dertiende en achttiende maand na aanvang van de werkzaamheden, hetzij in dienstbetrekking, hetzij als zelfstandige.

Artikel 4. Hoogte van de uitstroompremie

1. De uitstroompremie bedraagt:
   a. € 750,- indien sprake is van volledige uitstroom;
   b. € 300,- indien sprake is van gedeeltelijke uitstroom.

2. De uitstroompremie wordt in één betaling ineens uitbetaald.

Artikel 5. Procedure

1. De uitstroompremie wordt op aanvraag verstrekt.
2. Het college stelt vast of aan de voorwaarden van deze beleidsregel is voldaan.
3. De belanghebbende verstrekt desgevraagd de gegevens en bewijsstukken die voor de beoordeling van de aanvraag noodzakelijk zijn.
4. Het college beslist op de aanvraag overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 6. Herziening, intrekking en terugvordering

1. Het college kan een besluit tot toekenning van een uitstroompremie herzien of intrekken indien de premie ten onrechte of tot een te hoog bedrag is toegekend.
2. Indien de uitstroompremie ten onrechte of tot een te hoog bedrag is uitbetaald, kan het college het te veel betaalde bedrag terugvorderen.
3. Voor zover de uitstroompremie onverschuldigd is betaald, vindt terugvordering plaats op grond van artikel 6:203 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 7. Afwijkingsbevoegdheid

Het college handelt overeenkomstig deze beleidsregels, tenzij toepassing daarvan in een individueel geval wegens bijzondere omstandigheden leidt tot gevolgen die onevenredig zijn in verhouding tot de met deze beleidsregels te dienen doelen. In dat geval kan het college gemotiveerd afwijken van deze beleidsregels.

Artikel 8. Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als: "Beleidsregels uitstroompremie Participatiewet gemeente Hollands Kroon".

Artikel 9. Inwerkingtreding beleidsregel

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na de bekendmaking.
2. Met ingang van de datum van inwerkingtreding vervalt de Beleidsregel Financieel Compliment gemeente Hollands Kroon.
3. Op aanvragen die vóór de datum van inwerkingtreding van deze beleidsregels zijn ingediend en waarop nog niet is beslist, worden deze beleidsregels toegepast indien dit leidt tot een voor de belanghebbende gunstiger uitkomst.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hollands Kroon van 3 november 2026.

Het college van burgemeester en wethouders,

secretaris,
H. van der Woude

burgemeester,
A. van Dam

Algemene toelichting

Aanleiding en doel
Werk vormt voor veel inwoners een belangrijke basis voor zelfstandigheid, maatschappelijke participatie en financiële bestaanszekerheid. De gemeente Hollands Kroon ondersteunt inwoners die afhankelijk zijn van een uitkering bij het verkrijgen, aanvaarden, verrichten en duurzaam behouden van betaald werk. Een succesvolle uitstroom uit de uitkering betekent niet alleen een verbetering van de inkomenssituatie van de belanghebbende, maar draagt ook bij aan zelfredzaamheid, sociale inclusie en vermindering van de afhankelijkheid van publieke voorzieningen.

Met de uitstroompremie wil het college langdurig uitkeringsgerechtigden stimuleren om de stap naar betaald werk te zetten en duurzaam deel te nemen aan het arbeidsproces. De premie vormt een financiële waardering voor inwoners die erin slagen gedurende een langere periode arbeid te verrichten en daardoor geheel of gedeeltelijk in hun eigen bestaan te voorzien. Daarbij wordt erkend dat de overgang van een uitkeringssituatie naar betaald werk voor veel inwoners een ingrijpende stap is, die inzet, doorzettingsvermogen en aanpassingsvermogen vraagt.

De uitstroompremie is nadrukkelijk geen loonaanvulling, inkomensvoorziening of structurele tegemoetkoming, maar een eenmalige financiële stimulans die beoogt de overgang naar betaald werk te bevorderen en duurzame arbeidsinschakeling te stimuleren en te belonen. De premie onderstreept de waardering van de gemeente voor inwoners die een duurzame stap zetten richting economische zelfstandigheid en maatschappelijke participatie.

Wettelijk kader
De Participatiewet legt de verantwoordelijkheid voor arbeidsinschakeling en ondersteuning bij re-integratie bij het college van burgemeester en wethouders. Op grond van artikel 7 van de Participatiewet ondersteunt het college personen bij arbeidsinschakeling en kan het voorzieningen inzetten die bijdragen aan het verkrijgen en behouden van algemeen geaccepteerde arbeid.
De gemeenteraad heeft in de re-integratieverordening bepaald dat het college een uitstroompremie kan verstrekken aan personen die duurzaam uitstromen naar arbeid. Met deze beleidsregels wordt nader uitgewerkt onder welke voorwaarden een uitstroompremie wordt toegekend, hoe hoog deze premie is en op welke wijze aanvragen worden behandeld.

Duurzame arbeidsinschakeling
De gemeente acht het van belang dat niet alleen uitstroom naar arbeid wordt gestimuleerd, maar vooral duurzame uitstroom. Om die reden wordt een minimale arbeidsduur van twaalf aaneengesloten maanden gehanteerd. Deze termijn biedt voldoende zekerheid dat sprake is van bestendige arbeidsdeelname en niet slechts van een kortdurende arbeidsrelatie of tijdelijke inkomstenbron.

De beleidsregels erkennen daarnaast dat gedeeltelijke uitstroom eveneens een belangrijke stap kan zijn op weg naar volledige economische zelfstandigheid. Daarom is ook voorzien in een uitstroompremie voor personen die gedurende langere tijd gedeeltelijk uitstromen, terwijl zij nog aanvullende uitkering ontvangen.

Gelijke behandeling en rechtszekerheid
Met deze beleidsregels wordt beoogd om aanvragen op uniforme wijze te beoordelen. Door heldere criteria op te nemen wordt voor inwoners inzichtelijk wanneer recht bestaat op een uitstroompremie. Tevens wordt hiermee de rechtsgelijkheid bevorderd doordat vergelijkbare gevallen op gelijke wijze worden behandeld.

Afwijkingsbevoegdheid en het evenredigheidsbeginsel
Deze beleidsregels bevatten algemene criteria voor de toekenning van een uitstroompremie. Het uitgangspunt is dat het college overeenkomstig deze beleidsregels handelt. Beleidsregels zijn bedoeld om de rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en voorspelbaarheid van besluitvorming te bevorderen. Het toepassen van beleidsregels mag echter niet leiden tot uitkomsten die in een individueel geval onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen.

Om die reden is in artikel 6 een afwijkingsbevoegdheid opgenomen. Deze bepaling sluit aan bij artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waarin is bepaald dat een bestuursorgaan handelt overeenkomstig zijn beleidsregels, tenzij dat voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen.

De afwijkingsbevoegdheid vormt daarmee een waarborg voor een zorgvuldige en evenwichtige belangenafweging. Zij biedt het college de mogelijkheid om rekening te houden met bijzondere individuele omstandigheden die bij het opstellen van de beleidsregels niet of onvoldoende konden worden voorzien.

Het evenredigheidsbeginsel, neergelegd in artikel 3:4, tweede lid, Awb, verlangt dat de nadelige gevolgen van een besluit niet onevenredig mogen zijn in verhouding tot de doelen die met dat besluit worden nagestreefd. In de bestuursrechtelijke rechtspraak heeft dit beginsel de afgelopen jaren een steeds prominentere plaats gekregen. Van bestuursorganen wordt verwacht dat zij niet uitsluitend toetsen of aan de letter van de beleidsregel is voldaan, maar ook beoordelen of toepassing daarvan in het individuele geval redelijk en proportioneel is.

Bij die beoordeling kan onder meer worden gekeken naar:
a. de aard en ernst van de bijzondere omstandigheden;
b. de mate waarin de belanghebbende aan de doelstelling van de regeling heeft voldaan;
c. de gevolgen die strikte toepassing van de beleidsregel voor de belanghebbende heeft;
d. het belang van een consistente toepassing van de beleidsregels;
e. de vraag of afwijking afbreuk doet aan het doel en de strekking van de regeling.

De afwijkingsbevoegdheid heeft een uitzonderlijk karakter. Het is niet de bedoeling dat daarmee structureel wordt afgeweken van de beleidsregels of dat de daarin gestelde voorwaarden hun betekenis verliezen. Afwijking is uitsluitend aan de orde wanneer toepassing van de beleidsregels in het concrete geval zou leiden tot een kennelijk onredelijke of onevenredige uitkomst.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Doel
Dit artikel beschrijft het doel en de functie van de uitstroompremie. De uitstroompremie is een instrument waarmee het college de overgang van een uitkeringssituatie naar betaalde arbeid ondersteunt en stimuleert. Het verrichten van arbeid leidt niet altijd direct tot een verbetering van de financiële positie. Bij de start van een dienstverband kunnen belanghebbenden worden geconfronteerd met extra kosten, zoals reiskosten, werkkleding, kinderopvang of andere werkgerelateerde uitgaven. De uitstroompremie kan bijdragen aan het opvangen van deze kosten en ondersteunt daarmee een succesvolle overgang naar werk.

Het doel van de premie is niet alleen het bevorderen van de uitstroom uit de uitkering, maar vooral het stimuleren van duurzame uitstroom. Hiermee wordt bedoeld dat de belanghebbende werkzaamheden verricht waarmee hij of zij naar verwachting voor langere tijd in het eigen inkomen kan voorzien en niet direct opnieuw een beroep hoeft te doen op een uitkering. De premie vormt daarmee een erkenning van de geleverde inspanning en een stimulans om de stap naar betaald werk te zetten en vast te houden.

Daarnaast draagt de uitstroompremie bij aan de doelstellingen van de Participatiewet. De wet is erop gericht dat mensen zoveel mogelijk zelfstandig deelnemen aan het arbeidsproces en in hun eigen levensonderhoud voorzien. Door de financiële overgang van uitkering naar werk te vergemakkelijken, wordt de bestaanszekerheid van belanghebbenden versterkt en hun financiële zelfredzaamheid vergroot.

De uitstroompremie heeft een eenmalig karakter en is nadrukkelijk niet bedoeld als aanvulling op het loon. De premie dient als tijdelijke financiële ondersteuning rond het moment van uitstroom en als stimulans voor arbeidsinschakeling. Door het verstrekken van een uitstroompremie investeert het college in duurzame maatschappelijke en economische participatie en wordt de arbeidsparticipatie van uitkeringsgerechtigden bevorderd.

Artikel 2. Begripsbepalingen
Dit artikel bevat de begripsomschrijvingen die voor de toepassing van deze beleidsregel van belang zijn. Door belangrijke begrippen te definiëren wordt bevorderd dat de beleidsregel op een uniforme wijze wordt uitgevoerd.

Onderdeel a. Algemene bijstand

Onder algemene bijstand wordt verstaan de uitkeringen op grond van de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Deze omschrijving verduidelijkt voor welke groepen uitkeringsgerechtigden deze beleidsregel van toepassing kan zijn.

Onderdeel b. Bijstand op grond van het Bbz 2004
Deze bepaling maakt duidelijk dat ook personen die een uitkering ontvangen op grond van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 onder de reikwijdte van deze beleidsregel kunnen vallen. Hiermee worden zelfstandigen die gedurende langere tijd afhankelijk zijn geweest van inkomensondersteuning gelijk behandeld met andere uitkeringsgerechtigden.

Onderdeel c. College
Het college van burgemeester en wethouders is het bestuursorgaan dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Participatiewet en daarmee ook voor de uitvoering van deze beleidsregel en de besluitvorming over de uitstroompremie.

Onderdeel d. Consulent
In de uitvoering van de Participatiewet worden veel werkzaamheden verricht door consulenten. Deze bepaling verduidelijkt welke functionaris namens het college betrokken is bij de beoordeling van aanvragen, de begeleiding van inwoners en de voorbereiding van besluiten.

Onderdeel e. Duurzame uitstroom
Van duurzame uitstroom is sprake wanneer de belanghebbende gedurende ten minste twaalf aaneengesloten maanden arbeid heeft verricht, hetzij als werknemer, hetzij als zelfstandige. De eis van twaalf maanden waarborgt dat niet iedere kortdurende werkhervatting direct leidt tot aanspraak op een uitstroompremie. De premie is bedoeld voor inwoners die erin slagen een duurzame positie op de arbeidsmarkt op te bouwen.

Onderdeel f. Gedeeltelijke uitstroom
Van gedeeltelijke uitstroom is sprake wanneer de belanghebbende door arbeidsinschakeling een deel van het inkomen zelf verdient, maar nog wel recht heeft op aanvullende uitkering. De ondergrens van twaalf arbeidsuren per week voorkomt dat zeer beperkte arbeidsinschakeling reeds als gedeeltelijke uitstroom wordt aangemerkt. Tegelijkertijd wordt erkend dat ook gedeeltelijke economische zelfstandigheid een belangrijke stap richting volledige uitstroom kan zijn.

Onderdeel g. Gemeente
Deze bepaling verduidelijkt dat onder gemeente wordt verstaan de gemeente Hollands Kroon.

Onderdeel h. Ingezetene
Met deze omschrijving wordt aangesloten bij de doelgroep van de Participatiewet. Daarnaast wordt vereist dat de belanghebbende als ingezetene staat ingeschreven in de basisregistratie personen van de gemeente Hollands Kroon en feitelijk binnen de gemeente verblijft. Hiermee wordt gewaarborgd dat de beleidsregel uitsluitend wordt toegepast op personen voor wie de gemeente verantwoordelijk is.

Onderdeel i. Langdurig werkloze
De uitstroompremie is bedoeld voor personen die gedurende langere tijd afhankelijk zijn geweest van een uitkering. Daarom wordt als langdurig werkloze aangemerkt degene die gedurende ten minste twaalf aaneengesloten maanden was aangewezen op algemene bijstand of bijstand op grond van het Bbz 2004. Hiermee wordt de premie gericht op inwoners voor wie de stap naar arbeid vaak extra inspanning vergt.

Onderdeel j. Uitkering
Dit onderdeel bevat een verzamelbegrip voor de uitkeringen waarop deze beleidsregel betrekking heeft. Hiermee wordt voorkomen dat in de beleidsregel telkens afzonderlijk naar de Participatiewet, IOAW, IOAZ en het Bbz 2004 moet worden verwezen.

Onderdeel k. Uitstroompremie
De uitstroompremie is een eenmalige financiële stimulans die het college kan verstrekken aan langdurig werklozen die duurzaam uitstromen naar algemeen geaccepteerde arbeid. De premie heeft het karakter van een waardering voor de gerealiseerde arbeidsinschakeling en is geen structurele inkomensvoorziening of loonaanvulling.

Onderdeel l. Volledige uitstroom
Van volledige uitstroom is sprake wanneer de belanghebbende door het verrichten van algemeen geaccepteerde arbeid volledig in het eigen inkomen kan voorzien en daardoor geen recht meer heeft op

een uitkering. Hiermee wordt onderscheid gemaakt tussen volledige uitstroom en gedeeltelijke uitstroom, waarbij nog wel recht op aanvullende uitkering bestaat.

Onderdeel m. Wet
Omwille van de leesbaarheid wordt in de beleidsregel onder "wet" verstaan de Participatiewet. Hierdoor kan in de overige bepalingen worden volstaan met een korte verwijzing naar de wet.

Algemeen
De begripsbepalingen vormen de basis voor de toepassing van deze beleidsregel. De gekozen definities sluiten aan bij de doelstelling van de uitstroompremie: het stimuleren en waarderen van duurzame arbeidsinschakeling van inwoners die gedurende langere tijd afhankelijk zijn geweest van een uitkering. Daarbij wordt zowel uitstroom naar arbeid in loondienst als uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap erkend als een waardevolle stap richting economische zelfstandigheid en maatschappelijke participatie.

Artikel 3. Voorwaarden voor toekenning
Dit artikel bevat de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om voor een uitstroompremie in aanmerking te komen. Alle voorwaarden hebben een cumulatief karakter. Dat betekent dat aan iedere voorwaarde moet zijn voldaan.

Eerste lid, onderdeel a
De belanghebbende moet voorafgaand aan de aanvraag minimaal twaalf maanden onafgebroken arbeid hebben verricht. Hiermee wordt geborgd dat de premie uitsluitend wordt toegekend bij duurzame arbeidsparticipatie. Onder arbeid wordt zowel arbeid in dienstbetrekking als werkzaamheden als zelfstandige verstaan.

Eerste lid, onderdeel b
De aanvrager moet voorafgaand aan de arbeidsinschakeling langdurig op een uitkering zijn aangewezen geweest. De uitstroompremie richt zich daarmee specifiek op personen die gedurende langere tijd afhankelijk waren van inkomensondersteuning.

Eerste lid, onderdeel c
Op de datum van de aanvraag moet sprake zijn van ingezetenschap in de gemeente Hollands Kroon. Hiermee blijft de regeling beperkt tot de doelgroep waarvoor het college verantwoordelijkheid draagt.

Eerste lid, onderdeel d
De belanghebbende moet op het moment van aanvragen nog steeds werkzaam zijn. Wanneer de werkzaamheden inmiddels zijn beëindigd, ontbreekt het duurzame karakter van de uitstroom waarop deze regeling is gericht.

Eerste lid, onderdeel e
Binnen een periode van zesendertig maanden kan slechts eenmaal een uitstroompremie worden toegekend. Hiermee wordt voorkomen dat de regeling meerdere malen kort na elkaar wordt benut en blijft het karakter van een bijzondere stimulans behouden.

Tweede lid
De aanvraag moet worden ingediend tussen de dertiende en achttiende maand na aanvang van de werkzaamheden. Deze termijn heeft twee functies. Enerzijds wordt daarmee gewaarborgd dat de vereiste periode van twaalf maanden arbeid daadwerkelijk is gerealiseerd. Anderzijds wordt voorkomen dat aanvragen pas vele jaren na uitstroom worden ingediend, waardoor verificatie van gegevens moeilijker wordt. Het betreft een vervaltermijn. Aanvragen die buiten deze periode worden ingediend komen in beginsel niet voor toekenning in aanmerking, behoudens toepassing van artikel 6.

Artikel 4. Hoogte van de uitstroompremie
Dit artikel regelt de hoogte van de premie. Bij volledige uitstroom bedraagt de premie € 750. In deze gevallen is geen sprake meer van afhankelijkheid van een uitkering en voorziet de belanghebbende volledig in het eigen inkomen. Bij gedeeltelijke uitstroom bedraagt de premie € 300. Hoewel nog aanvullende uitkering wordt ontvangen, wordt ook deze vorm van arbeidsinschakeling gewaardeerd omdat zij een belangrijke stap vormt richting volledige zelfstandigheid. De premie wordt eenmalig verstrekt en in één bedrag uitbetaald. Hiermee wordt aangesloten bij het karakter van de uitstroompremie als stimuleringsinstrument.

Artikel 5. Procedure
Dit artikel regelt op hoofdlijnen de procedure voor de aanvraag en beoordeling van de uitstroompremie. Daarbij is bewust gekozen voor een beknopte regeling die aansluit bij de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Uitvoeringsaspecten, zoals de wijze van registreren, dossiervorming en interne werkprocessen, worden vastgelegd in een afzonderlijke werkinstructie.

Eerste lid
De uitstroompremie wordt uitsluitend op aanvraag verstrekt. Hiermee wordt aangesloten bij het uitgangspunt van de Awb dat een beschikking op aanvraag wordt genomen nadat een belanghebbende kenbaar heeft gemaakt voor de betreffende voorziening in aanmerking te willen komen. De aanvraag vormt het startpunt voor de beoordeling van het recht op een uitstroompremie.

Tweede lid
Het college beoordeelt of wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze beleidsregel zijn opgenomen. Daarbij stelt het college vast of de belanghebbende behoort tot de doelgroep en of aan de overige vereisten voor toekenning van de uitstroompremie is voldaan.

Derde lid
Voor een zorgvuldige beoordeling kan het noodzakelijk zijn dat aanvullende gegevens of bewijsstukken worden overgelegd. Op grond van dit lid kan het college de belanghebbende verzoeken de informatie te verstrekken die redelijkerwijs nodig is om de aanvraag te beoordelen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een arbeidsovereenkomst of andere documenten waaruit blijkt dat sprake is van arbeidsinschakeling.

Vierde lid
Op de behandeling van de aanvraag zijn de bepalingen van de Awb van toepassing. Dit betekent onder meer dat het college de aanvraag zorgvuldig moet voorbereiden, binnen de geldende termijnen een besluit moet nemen en de belanghebbende schriftelijk moet informeren over de uitkomst van de aanvraag. Tegen het besluit staan de gebruikelijke rechtsmiddelen van bezwaar en beroep open.

Algemeen
Met deze bepaling wordt de procedure op hoofdlijnen geregeld, terwijl voldoende ruimte blijft om de praktische uitvoering en administratieve afhandeling binnen de organisatie nader uit te werken in een werkinstructie. Hierdoor blijft de beleidsregel overzichtelijk en wordt voorkomen dat interne werkprocessen onderdeel worden van het formele beleidskader.

Artikel 6. Herziening, intrekking en terugvordering
Algemeen
De uitstroompremie is geen algemene bijstand of bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet. De premie wordt verstrekt als een re-integratievoorziening met als doel duurzame uitstroom naar arbeid te bevorderen. De uitstroompremie wordt bekostigd uit het re-integratiebudget van de gemeente.

Omdat de uitstroompremie geen uitkering is in de zin van de Participatiewet, zijn de wettelijke terugvorderingsbepalingen voor bijstand niet zonder meer van toepassing. Indien achteraf blijkt dat een uitstroompremie ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verstrekt, vindt eerst een beoordeling plaats van het besluit tot toekenning van de premie. Indien daarvoor aanleiding bestaat kan het college het oorspronkelijke besluit herzien of intrekken.

Wanneer kan herziening of intrekking plaatsvinden?
Herziening of intrekking kan bijvoorbeeld aan de orde zijn wanneer:
- de belanghebbende onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt;
- achteraf blijkt dat niet aan de voorwaarden voor toekenning werd voldaan;
- sprake is van een administratieve fout;
- de premie ten gevolge van onjuiste gegevens of een onjuiste beoordeling ten onrechte is toegekend.

Voorbeelden:
Bij de aanvraag wordt een arbeidsovereenkomst overgelegd waaruit blijkt dat het dienstverband twaalf maanden heeft geduurd. Later blijkt dat het dienstverband al eerder is beëindigd.
De belanghebbende heeft verzwegen dat hij gedurende een deel van de vereiste periode niet werkzaam was. Door een administratieve vergissing wordt ten onrechte het bedrag voor volledige uitstroom toegekend terwijl sprake is van gedeeltelijke uitstroom.

Terugvordering van ten onrechte betaalde bedragen
Wanneer een uitstroompremie ten onrechte of tot een te hoog bedrag is uitbetaald, kan het college het teveel betaalde bedrag terugvorderen. De grondslag voor deze terugvordering is gelegen in het leerstuk van de onverschuldigde betaling als bedoeld in artikel 6:203 van het Burgerlijk Wetboek. Van een onverschuldigde betaling is sprake wanneer een betaling is verricht zonder dat daarvoor achteraf bezien een geldige rechtsgrond bestaat, bijvoorbeeld nadat het toekenningsbesluit is ingetrokken of herzien.

Geen terugvordering bij een rechtmatig verstrekte premie

Een belangrijk uitgangspunt is dat een rechtmatig verstrekte uitstroompremie niet wordt teruggevorderd uitsluitend omdat de arbeidssituatie van de belanghebbende na de toekenning wijzigt.
Voorbeeld:
Een belanghebbende voldoet aan alle voorwaarden en ontvangt terecht een uitstroompremie. Enkele maanden later raakt hij zijn baan kwijt en doet hij opnieuw een beroep op een uitkering. Dit heeft geen gevolgen voor de reeds rechtmatig toegekende uitstroompremie. De premie is immers verstrekt op basis van de feiten en omstandigheden die bestonden op het moment van de aanvraag en de beoordeling daarvan.

Zorgvuldige toepassing
Bij de beslissing om een premie te herzien, in te trekken of terug te vorderen handelt het college overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht. Daarbij worden de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht genomen, waaronder:
- het zorgvuldigheidsbeginsel;
- het motiveringsbeginsel;
- het evenredigheidsbeginsel.

Dit betekent dat steeds een individuele beoordeling plaatsvindt waarbij de omstandigheden van het concrete geval worden betrokken.

Relatie met de evenredigheidstoets
Ook wanneer formeel sprake is van een bevoegdheid tot herziening, intrekking of terugvordering kan het college beoordelen of toepassing daarvan in het individuele geval leidt tot een onevenredig of kennelijk onredelijk gevolg. In bijzondere omstandigheden kan aanleiding bestaan om geheel of gedeeltelijk af te zien van terugvordering.

Artikel 7. Afwijkingsbevoegdheid
Dit artikel bevat een afwijkingsbevoegdheid voor bijzondere individuele gevallen. Het uitgangspunt is dat het college handelt overeenkomstig deze beleidsregels. Beleidsregels dragen immers bij aan rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en een consistente uitvoering van gemeentelijk beleid. Burgers moeten in beginsel kunnen voorzien hoe het college een aanvraag beoordeelt en vergelijkbare gevallen dienen zoveel mogelijk gelijk te worden behandeld.

Het komt echter voor dat de feiten en omstandigheden van een individueel geval zodanig bijzonder zijn dat strikte toepassing van een beleidsregel leidt tot een uitkomst die niet in verhouding staat tot het doel dat met die beleidsregel wordt nagestreefd. Om die reden bevat artikel 6 een afwijkingsbevoegdheid.

Deze bepaling sluit aan bij artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit artikel bepaalt dat een bestuursorgaan handelt overeenkomstig zijn beleidsregels, tenzij dit voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. De bevoegdheid om af te wijken van beleid vormt daarmee een belangrijk correctiemechanisme binnen het bestuursrecht.

Daarnaast hangt deze bepaling nauw samen met het evenredigheidsbeginsel van artikel 3:4, tweede lid, Awb. Dit beginsel verlangt dat de nadelige gevolgen van een besluit voor een belanghebbende niet onevenredig mogen zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen. Van bestuursorganen wordt verwacht dat zij niet uitsluitend toetsen of strikt aan de beleidsregel is voldaan, maar ook beoordelen of toepassing van die beleidsregel in het concrete geval redelijk en proportioneel uitwerkt.

De afwijkingsbevoegdheid is nadrukkelijk bedoeld voor uitzonderlijke situaties. Het gaat om omstandigheden die bij het opstellen van de beleidsregels niet zijn voorzien of die zo bijzonder zijn dat onverkorte toepassing van de beleidsregels tot een kennelijk onredelijke of onevenredige uitkomst zou leiden. De bevoegdheid mag niet worden gebruikt om de beleidsregels structureel te verruimen of om algemene uitzonderingen te creëren. Het moet steeds gaan om een individuele beoordeling van het concrete geval.

Bij de beoordeling of afwijking gerechtvaardigd is, kan het college onder meer betrekken:
- de aard en ernst van de bijzondere omstandigheden;
- de mate waarin de belanghebbende aan het doel van de regeling heeft voldaan;
- de gevolgen die toepassing van de beleidsregel voor de belanghebbende heeft;
- de vraag of de belanghebbende invloed heeft gehad op het ontstaan van de situatie;
- het belang van een consistente toepassing van het beleid;
- de mate waarin afwijking verenigbaar is met het doel en de strekking van deze beleidsregels.

Het college zal in de besluitvorming expliciet moeten motiveren waarom wel of niet van de beleidsregels wordt afgeweken. Daarbij dient inzichtelijk te worden gemaakt op welke wijze de belangen van de belanghebbende zijn afgewogen tegen het belang van een uniforme toepassing van de regeling.

Voorbeelden
De volgende voorbeelden illustreren situaties waarin het college kan overwegen gebruik te maken van de afwijkingsbevoegdheid:

Voorbeeld 1: korte onderbreking buiten de invloedssfeer van de belanghebbende
Een belanghebbende heeft gedurende bijna twaalf maanden gewerkt, maar krijgt te maken met een gedwongen onderbreking van twee weken als gevolg van een faillissement van de werkgever. Kort daarna treedt hij in dienst bij een nieuwe werkgever en blijft vervolgens duurzaam werkzaam. Een strikte toepassing van het vereiste van twaalf aaneengesloten maanden arbeid kan in een dergelijk geval onevenredig uitpakken, omdat evident sprake is van duurzame arbeidsinschakeling.

Voorbeeld 2: te late aanvraag door bijzondere omstandigheden
Een belanghebbende voldoet aan alle voorwaarden voor de uitstroompremie, maar dient de aanvraag enkele weken na afloop van de aanvraagtermijn in doordat hij gedurende die periode opgenomen was in een ziekenhuis. Indien voldoende aannemelijk is dat de termijnoverschrijding rechtstreeks voortvloeit uit deze omstandigheden, kan het disproportioneel zijn om de premie uitsluitend om formele redenen te weigeren.

Voorbeeld 3: bijzondere persoonlijke omstandigheden
Een belanghebbende heeft gedurende langere tijd gewerkt en duurzaam zijn afhankelijkheid van de uitkering verminderd, maar wordt kort voor het bereiken van de vereiste termijn geconfronteerd met een ernstige medische situatie waardoor hij tijdelijk zijn werkzaamheden moet onderbreken. Wanneer de feitelijke situatie laat zien dat het doel van de regeling in overwegende mate is gerealiseerd, kan strikte toepassing van de beleidsregel onevenredig zijn. De beoordeling of afwijking gerechtvaardigd is, blijft altijd afhankelijk van de specifieke feiten en omstandigheden van het individuele geval. Van een automatische uitzondering is geen sprake. Het college zal in elk geval afzonderlijk moeten motiveren waarom wel of niet wordt afgeweken van de beleidsregels en op welke wijze het evenredigheidsbeginsel daarbij is betrokken.

Artikel 8. Citeertitel
Dit artikel bevat de naam waaronder de beleidsregels kunnen worden aangehaald.
Een duidelijke citeertitel bevordert de vindbaarheid van de regeling in correspondentie, beschikkingen en juridische procedures.

Artikel 9. Inwerkingtreding beleidsregel
Eerste lid
Dit lid bepaalt wanneer de beleidsregels in werking treden. Door te kiezen voor inwerkingtreding op de dag na bekendmaking ontstaat direct duidelijkheid over de toepasselijkheid van de regeling.

Tweede lid
Met de inwerkingtreding van deze beleidsregels vervalt de Beleidsregel Financieel Compliment gemeente Hollands Kroon. Hiermee wordt voorkomen dat twee vergelijkbare regelingen naast elkaar bestaan.

Derde lid
Dit lid bevat een overgangsregeling voor aanvragen die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van deze beleidsregels, maar waarover op dat moment nog geen besluit is genomen. Het uitgangspunt van het overgangsrecht is dat wordt voorkomen dat belanghebbenden nadeel ondervinden van het enkele feit dat hun aanvraag zich nog in behandeling bevindt op het moment waarop nieuw beleid in werking treedt.

De beleidsregels uitstroompremie vervangen de Beleidsregel Financieel Compliment gemeente Hollands Kroon en beogen een ruimere en gunstigere ondersteuning van belanghebbenden die duurzaam uitstromen naar arbeid. Het college acht het daarom niet wenselijk dat aanvragen die nog niet definitief zijn afgehandeld uitsluitend vanwege het tijdstip van indiening worden beoordeeld op basis van een minder gunstige regeling.

Om die reden bepaalt dit lid dat voor lopende aanvragen wordt bezien welke regeling voor de belanghebbende het meest gunstig uitwerkt. Indien toepassing van de beleidsregels uitstroompremie leidt tot een gunstiger resultaat dan toepassing van de Beleidsregel Financieel Compliment, worden de nieuwe beleidsregels toegepast. Hiermee wordt voorkomen dat vergelijkbare gevallen verschillend worden behandeld enkel doordat de besluitvorming rondom de aanvraag op een ander moment plaatsvindt.

Deze overgangsregeling sluit aan bij de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het evenredigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel. Het zou namelijk onevenredig kunnen zijn wanneer een belanghebbende een lagere tegemoetkoming ontvangt of geen aanspraak kan maken op een uitstroompremie, terwijl een vrijwel identieke aanvraag die korte tijd later wordt beoordeeld wel onder het gunstigere beleid valt.

Daarnaast draagt deze bepaling bij aan een evenwichtige en redelijke overgang van oud naar nieuw beleid. Het overgangsrecht beoogt te voorkomen dat de invoering van een gunstigere regeling leidt tot onbedoelde rechtsongelijkheid tussen personen die zich feitelijk in een vergelijkbare situatie bevinden.

Voorbeeld 1
Een belanghebbende dient op 15 september een aanvraag in op grond van de Beleidsregel Financieel Compliment. Op het moment dat de gemeente de aanvraag behandelt, zijn de Beleidsregels uitstroompremie inmiddels in werking getreden. Uit beoordeling blijkt dat de belanghebbende op grond van de nieuwe beleidsregels recht zou hebben op een uitstroompremie van € 750, terwijl onder het oude beleid een lager bedrag zou zijn verstrekt. In dat geval wordt de aanvraag beoordeeld op grond van de nieuwe beleidsregels.

Voorbeeld 2
Een belanghebbende heeft vóór de inwerkingtreding een aanvraag ingediend en voldoet aan de voorwaarden van zowel het oude als het nieuwe beleid. Omdat de nieuwe regeling voor hem financieel gunstiger uitwerkt, wordt de aanvraag afgehandeld volgens de Beleidsregels uitstroompremie.

Deze bepaling geeft daarmee uitdrukking aan het uitgangspunt dat de invoering van nieuw beleid niet mag leiden tot een verslechtering van de positie van inwoners wier aanvraag nog in behandeling is, terwijl tegelijkertijd wordt verzekerd dat het voor hen meest gunstige beoordelingskader wordt toegepast.